

GRAVIMETRIJSKA ANALIZA

Zahteve

- kvantitativno obarjanje
- homogena oborina
- znana stehiometrijska sestava oborine
- kristalinična oborina
- oborino možno sušiti ali žariti
- velika molska masa oborine

Parametri obarjanja in filtriranja

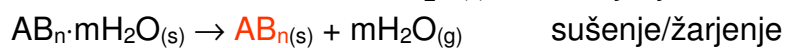
- razredčena raztopina analita
- ustrezen medij (pH, elektrolit...)
- segrevanje
- presežek obarjalnega reagenta
- intenzivno mešanje
- homogeno obarjanje
- posedanje oborine
- filtriranje: najprej supernatant, nato oborina
- spiranje oborine

Napake

- nepopolno obarjanje
- onečiščenje oborine: adsorpcija, mešani kristali, okluzija, mehansko ujetje
- predrobni delci oborine (koloid)
- peptizacija ali raztapljanje oborine na filtru
- neprimerna temperatura sušenja ali žarjenja

Koliko vzorca potrebujemo?

- približen masni delež analita v vzorcu w_a
- urejeni reakciji obarjanja in sušenja/žarjenja, iz katerih izračunamo gravimetrični faktor

- masa oborine m_{ob} vsaj 200 mg
- alikvotno razmerje

TITRIMETRIJSKA ANALIZA

Zahteve

- reakcija poteče kvantitativno
- znano in stalno stehiometrično razmerje
- hitra reakcija
- končna točka je nedvoumno določljiva in čimbolj sovpada z ekvivalentno točko
- reagent (titrant) ima natančno določljivo koncentracijo, čimbolj stabilen

Delitev titracij

Glede na naravo reakcije:

- nevtralizacijske
- obarjalne
- kompleksometrične
- redukcijsko-oksidacijske (redoks)

Delitev titracij

Glede na titracijski postopek:

- neposredne
- povratne
- substitucijske
- indirektne

Glede na način merjenja porabe reagenta:

- volumetrijske
- gravimetrijske

Določitev končne točke

- razlika med končno in ekvivalentno točko?
- barvni indikatorji
- inštrumentalna indikacija:
  - potenciometrično
  - amperometrično
  - konduktometrično
  - kolorimetrično

Titracijska krivulja

- odvisnost koncentracije analita oz. z njo povezane veličine (pH, E ipd.) od volumna dodanega reagenta
- grafična ponazoritev poteka titracije
- izberemo ustrezní indikator, zlasti pri nevtralizacijskih titracijah

Nevtralizacijske titracije

- analiti: kislinske ali bazične lastnosti
- reagenti: raztopine močnih kislin ali baz
- kislinsko-bazni indikatorji: organske kisline ali baze, protolizirana in neprotolizirana oblika različno obarvani

$$\text{pH} = \text{p}K_a \pm 1$$

- primer izrisa titracijske krivulje

Kompleksometrične titracije

- analiti: kovinski kationi (razen I. skupine), nekateri anioni
- reagenti: etilendiaminotetraocetna kislina EDTA (Komplekson, Titriplex...)
- barvni indikatorji: organske spojine, ki kompleksirajo katione (šibkejši kompleks kot z EDTA), prosta in vezana oblika različno obarvani

Obarjalne titracije

- malo ustreznih reakcij
- analiti: kationi in anioni, ki tvorijo težko topne oborine
- reagenti: AgNO_3 , SCN^-
- barvni indikatorji: tvorijo obarvane oborine (K_2CrO_4) ali komplekse (Fe^{3+}); adsorpcijski indikatorji

Redoks titracije

- analiti: se lahko reducirajo ali oksidirajo
- reagenti: oksidanti (KMnO_4 , $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, I_2 , KBrO_3 , $\text{Ce}(\text{SO}_4)_2$); reducenti (Fe^{2+} , I^-)
- barvni indikatorji:
  - sam reagent: KMnO_4
  - pravi redoks indikatorji: ferroin...
  - specifični indikatorji: škrobovica...

Standardizacija reagentov

- določitev točne koncentracije ali titra reagenta preko titracije primarnega standarda
- primarni standardi: konstantna sestava, ustrezna čistost, velika molska masa, s časom ne spreminja sestave